

SVETOVNI DAN ZDRAVJA 1998 – VARNO MATERINSTVO

IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI STORITEV ZDRAVSTVENEGA VARSTVA MATER

Vsako leto zanosi več kot 200 milijonov žensk; pri 15 odstotkih teh nosečnic obstaja verjetnost, da se bodo pojavili zapleti in bodo zato potrebovale kvalificirano zdravstveno pomoč, da bi se izognile resnim obolenjem ali celo smrti. Ne glede na to, ali se med nosečnostjo pojavijo zapleti ali ne, pa vse ženske potrebujejo kakovostno zdravstveno nego med nosečnostjo in porodom ter v poporodnem obdobju, da bi tako same in njihov otrok ostali zdravi. Storitve zdravstvenega varstva mater morajo biti kakovostne, dosegljive, učinkovite ter ustrezne in sprejemljive za ženske, ki jih potrebujejo.

Na področju reproduktivnega zdravja dobiva nega vedno večji pomen, pomembna pa so tudi prizadevanja za določitev kriterijev in razvoj metod za ocenjevanje kakovosti teh storitev. Ključnega pomena za kakovost storitev je tehnična sposobnost izvajalcev in njihova spretnost komuniciranja, razpoložljivost osnovnega materiala in opreme, kakovost prostorov in infrastrukture, povezave z drugimi zdravstvenimi službami in vpeljan sistem pošiljanja uporabnikov v nadaljnjo zdravstveno obravnavo. Kakovostno zdravstveno varstvo mater mora biti sestavni del nepretrganega procesa, ki sega od zdravstvenega varstva pred zanositvijo do poporodne nege, temelji pa na partnerstvu med ženskami in zdravstvenimi delavci.

PREPREČEVANJE NEZAŽELENE NOSEČNOSTI

Vsako leto 75 milijonov žensk na svetu zanosi proti svoji želji. Do nezaželene nosečnosti lahko pride iz dveh poglavitnih razlogov: ker partnerja nista uporabljala kontracepcije ali ker je uporabljena metoda odpovedala. Razlogov, zakaj ljudje ne uporabljajo kontracepcije, da bi preprečili nezaželno nosečnost, je veliko. Mednje sodijo: pomanjkanje dostopa do informacij in storitev v zvezi z načrtovanjem družine; incest ali posilstvo; osebna ali verska prepričanja; pomanjkljivo znanje o tveganju zanositve po nezaščitenem spolnem odnosu; omejena možnost žensk, da odloča o spolnih odnosih in uporabi kontracepcije. Po drugi strani pa lahko celo najbolj zanesljiva metoda kontracepcije odpove iz različnih razlogov, ki so povezani s tehniko samo oziroma načinom uporabe. Nezaželene nosečnosti lahko omejimo, če ljudem omogočimo boljši dostop do kakovostnih informacij, ki morajo biti prilagojene potrebam in spolu uporabnika, ter do služb, ki ponujajo raznovrstne metode, primerne za različne ljudi v različnih življenjskih obdobjih. Izboljšanje družbenega in ekonomskega položaja žensk ter odpravljanje neenakega razmerja moči v odnosih med moškimi in žensko nam bosta pri tem v veliko pomoč.